

Література

1. https://nova-hata.com/ua/all-about-machineembroidery_06?srsId=AfmBOopRYqUelfxmC7HZtUUJqMcvdF4ikO-VLYKIXbiMdSe89wWpAPWC/
2. Чумарна М. Книга «На полотні вічності. Тасмниці вишивки і вишивання». Видавництво: Навчальна книга-Богдан, 2021.- 144с.

УДК 687.1 ОКСАНА САХНО¹, ЛАРИСА БІЛОЦЬКА¹, ГАННА ЩУЦЬКА², НАТАЛІЯ ЧОРНОГОР²

¹Київський національний університет технологій та дизайну, Україна

²Київський фаховий коледж прикладних наук, Україна

РОЗРОБЛЕННЯ АДАПТИВНОГО ЖІНОЧОГО ОДЯГУ ПАТРІОТИЧНОГО СПРЯМУВАННЯ НА ОСНОВІ КОНЦЕПЦІЇ БРЕНДУ «PALAI»

Мета. Проаналізувати конструктивно-композиційні та технологічні особливості створення жіночого одягу патріотичного спрямування на основі концепції бренду «Palai» та визначити його функціональні, ергономічні та символічні компоненти.

Ключові слова: Жіночий одяг, патріотичний дизайн, адаптивність, ергономіка, культурна ідентичність, бренд «Palai».

Постановка завдання. Дослідити сучасні тенденції української моди в умовах воєнного часу, визначити конструктивні та композиційні особливості адаптивного одягу, що поєднує патріотичну символіку з практичною функціональністю, а також на основі аналізу концепції бренду «Palai» розробити модель жіночого комбінезона з урахуванням ергономіки, матеріалів та декоративних рішень.

Методи досліджень. У дослідженні застосовано методи теоретичного аналізу, систематизації та порівняння сучасних моделей патріотичного й адаптивного одягу. Використано художньо-конструкторські методи для оцінки композиційних і технологічних рішень. Особливу увагу приділено концепції бренду «Palai», що поєднує фольклорні мотиви, історичні традиції та сучасні тенденції української моди, інтегровані у конструктивні рішення жіночого комбінезона.

Результати досліджень. Сучасна українська мода реагує на соціально-політичні виклики, формуючи нову парадигму культурного самовираження через одяг. У воєнний період одяг набуває не лише

естетичного, а й соціально-терапевтичного значення – він стає засобом комунікації, психологічної підтримки та самоідентифікації. У цьому контексті формується напрям патріотичного адаптивного дизайну, який поєднує гуманістичні цінності, ергономічні рішення та символічну насиченість конструкції.

Приклад – бренд «Palai» [1-4], заснований у 2023 році, що орієнтується на адаптивний одяг для людей з пораненнями або втратою кінцівок. У його моделях реалізовано асиметричну конструкцію: укорочений рукав не маскує фізичні відмінності, а трансформує їх у символ сили та відродження. Це показує, що конструктивні особливості одягу можуть виконувати соціально-психологічну роль підтримки й інклюзії, що є інноваційним підходом у сучасному українському дизайні.

У виробках бренду, зокрема футболках (рис.1), використано поєднання чорного фону та білої вишивки, розміщеної на укороченому рукаві: чорний символізує пам'ять і мужність, білий – чистоту, світло й відродження. Контраст кольорів утворює візуальний баланс між болем і надією, візуалізуючи ідею незламності. Вишивка, окрім декоративної функції, виконує психологічну роль – вона уособлює зв'язок між минулим і сучасністю, між особистим досвідом і національною ідентичністю.

Рис. 1. Приклад плечового одягу (футболка) торгової марки «Palai»

На принципах концепції бренду «Palai» було спроектовано жіночий комбінезон патріотичного спрямування з адаптивними

характеристиками. Розроблена модель (рис. 2) пройшла практичне апробування як еталонний зразок під час проведення II Всеукраїнського конкурсу фахової майстерності зі спеціальності G15 Технології легкої промисловості серед студентів закладів фахової передвищої освіти [5].

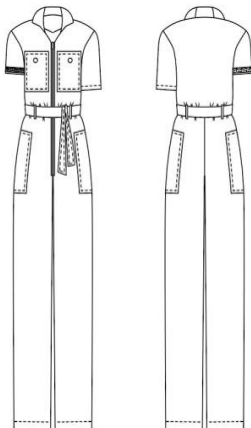

Рис. 2. Технічний малюнок моделі адаптивного жіночого комбінезону

У межах конкурсу студенти з усіх регіонів України продемонстрували високий рівень професійної підготовки, творчий підхід і соціальну свідомість, створюючи вироби, що втілюють концепцію патріотичності, гуманізму та етичного дизайну. Представлений комбінезон став навчальною платформою для розвитку у студентів навичок проектування адаптивного, соціально орієнтованого та естетично виваженого одягу, який гармонійно поєднує українські традиції та сучасні інновації. Базовим закладом освіти з організації та проведення Конкурсу виступив Київський фаховий коледж прикладних наук.

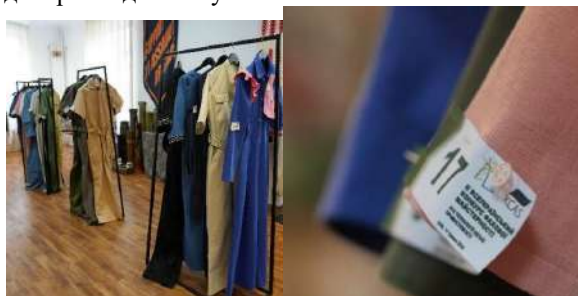

Рис. 3. Конкурсні вироби II Всеукраїнського конкурсу фахової майстерності зі спеціальності G15 Технології легкої промисловості

Висновок. Розробка жіночого одягу патріотичного спрямування на основі концепції «Palai» засвідчила ефективність інтеграції наукового, культурного та гуманістичного підходів у сучасному українському дизайні. Запропонована модель комбінезона поєднує ергономічність, адаптивність, естетичну виразність та соціальну місію, що відображає образ сучасної українки – сильної, свідомої, вишуканої та глибоко патріотичної.

У процесі проектування вдалося досягти гармонійного синтезу функціональності, символізму та культурної автентичності, завдяки чому одяг набуває не лише утилітарного, а й ціннісно-комунікативного змісту. Конструктивні рішення спрямовані на забезпечення комфорту, свободи рухів і водночас на збереження жіночності силуету. Укорочений рукав виконує подвійну роль – практичну, полегшуючи носіння виробу особам з протезами, та символічну, уособлюючи ідею відродження, гідності й поваги до людської унікальності.

Колористичне рішення виробу має символічне та психологічне значення: використані відтінки формують емоційний і культурний контекст, підкреслюють цінності патріотизму, відображають ідею сили, підтримки та єдності. Декоративні елементи – ручна вишивка, символічні орнаменти – утворюють культурний код, що забезпечує психологічний ресурс підтримки та зміцнює національну ідентичність.

Таким чином, створення адаптивного жіночого комбінезона на засадах концепції «Palai» доводить, що українська мода здатна бути не лише естетично привабливою, а й гуманістично значущою, перетворюючи одяг на засіб комунікації, підтримки та самовираження в умовах суспільних трансформацій.

Література

1. Palai. Адаптивний одяг патріотичного спрямування [Відео] // Instagram. – 2023. – URL: <https://www.instagram.com/reel/CzGWx6atfYW/>
2. Worldview | Ukraine's Adaptive Fashion for the War Wounded, The Business of Fashion, 2025. Доступно онлайн: <https://www.businessoffashion.com/articles/global-markets/worldview-ukraines-adaptive-fashion-for-the-war-wounded> (The Business of Fashion)
3. Cutting-edge Ukrainian fashion goes beyond vyshyvankas, The Kyiv Independent, 2024. Доступно онлайн: <https://kyivindependent.com/the-counteroffensive-cutting-edge-ukrainian-fashion-goes-beyond-vyshyvankas/> (The Kyiv Independent)
4. Adaptive fashion news and archive, FashionUnited, 2023–2025. Доступно онлайн: <https://fashionunited.com/tags/adaptive-fashion> (FashionUnited)
5. Фінал II Всеукраїнського конкурсу фахової майстерності, 2025. Доступно онлайн: <https://kcas.com.ua/news/2806-u-kcas-proishov-final-ii-vseukrainskogo-konkursu-fakhovoi-maisternosti.html>